

WYDZIAŁ MEDYCZNY

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu w języku polskim: PEDIATRIA OGÓLNA

Nazwa przedmiotu w języku angielskim: PEDIATRICS

Kierunek studiów (jeśli dotyczy): lekarski

Specjalność (jeśli dotyczy): n/d

Poziom i forma studiów: +/-II stopień / jednolite studia magisterskie*, stacjonarna / niestacjonarna*

Rodzaj przedmiotu: obowiązkowy / ~~wybieralny~~ / ogólnouczelniany *

Kod przedmiotu:

Grupa kursów: TAK / ~~NIE~~*

	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium
Liczba godzin zajęć zorganizowanych w Uczelni (ZZU)	15	30			
Liczba godzin całkowitego nakładu pracy studenta (CNPS)	75				
Forma zaliczenia	Egzamin / zaliczenie na ocenę*	Egzamin / zaliczenie na ocenę*	Egzamin / zaliczenie na ocenę*	Egzamin / zaliczenie na ocenę*	Egzamin / zaliczenie na ocenę*
Dla grupy kursów zaznaczyć kurs końcowy (X)	X				
Liczba punktów ECTS	3				
w tym liczba punktów odpowiadająca zajęciom o charakterze praktycznym (P)	2,0				
w tym liczba punktów ECTS odpowiadająca zajęciom wymagającym bezpośredniego udziału nauczycieli lub innych osób prowadzących zajęcia (BU)	2,0				

*niepotrzebne skreślić

Forma ćwiczeń - przy łóżku pacjenta 20h, 10 CSM

WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH

1. Posiada wiadomości z zakresu biologii oraz anatomii prawidłowej i patologicznej człowieka z uwzględnieniem różnic związanych z wiekiem.
2. Posiada umiejętność wyszukiwania informacji naukowych w dostępnych źródłach takich jak czasopisma, podręczniki, internet.
3. Posiada umiejętność pracy w grupie.
4. Posiada umiejętność korzystania z narzędzi pracy na odległość.

CELE PRZEDMIOTU

1. Zapoznanie studentów z podstawowymi informacjami dotyczącymi medycyny wieku rozwojowego
2. Nauczenie podstawowych umiejętności praktycznych, w tym zbierania wywiadu w pediatrii i pełnego badania fizykalnego dziecka dostosowanego do jego wieku.
3. Nauczenie umiejętności wykorzystania podstawowych przyłóżkowych testów laboratoryjnych i ultrasonograficznych umożliwiających skrócenie diagnostyki różnicowej i wczesne zastosowanie adekwatnego leczenia w stanach zagrożenia życia.
4. Nauczenie umiejętności praktycznych w zakresie pediatrii przygotowujące do samodzielnej pracy z dzieckiem i jego otoczeniem.

PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Z zakresu wiedzy absolwent zna i rozumie:

E.W1. zasady karmienia naturalnego, żywienia dziecka zdrowego i zapobiegania otyłości oraz modyfikacje żywieniowe wynikające z chorób;

E.W2. zasady profilaktyki chorób występujących u dzieci, w tym badania przesiewowe, badania bilansowe i szczepienia ochronne;

E.W3. uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne, przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w przypadku najczęstszych chorób występujących u dzieci oraz ich powikłań:

- 1) krzywicy, tężyczki, zaburzeń gospodarki wodno-elektrolitowej i kwasowo- zasadowej;
- 2) wad serca, zapalenia mięśnia sercowego, wsierdzia i osierdzia, kardiomiopatii, zaburzeń rytmu serca, niewydolności serca, nadciśnienia tętniczego, nadciśnienia płucnego, omdleń;
- 3) chorób układu oddechowego oraz alergii, w tym wad wrodzonych układu oddechowego, rozstrzeni oskrzeli, zakażeń układu oddechowego, gruźlicy, mukowiscydozy, astmy, alergicznego nieżytu nosa, pokrzywki, atopowego zapalenia skóry, wstrząsu anafilaktycznego, obrzęku naczynioworuchowego;
- 4) niedokrwistości, skaz krwotocznych, stanów niewydolności szpiku, chorób nowotworowych wieku dziecięcego, w tym guzów litych typowych dla wieku dziecięcego, pierwotnych i wtórnych niedoborów odporności;
- 5) ostrych i przewlekłych bólów brzucha, wymiotów, biegunek, zaparc, krwawień z przewodu pokarmowego, choroby wrzodowej, nieswoistych chorób jelit, chorób trzustki, cholestaz, chorób wątroby, alergii pokarmowych, wad wrodzonych przewodu pokarmowego;
- 6) ostrego uszkodzenia nerek, przewlekłej choroby nerek, zakażeń układu moczowego, zaburzeń oddawania moczu, wad wrodzonych układu moczowego, choroby refluksowej

pęcherzowo-moczowodowej, kamicy nerkowej, chorób kłębuszków nerkowych, chorób cewkowo-śródmiąższowych (tubulopatie, kwasice cewkowe), chorób nerek genetycznie uwarunkowanych, nadciśnienia nerkopochodnego;

7) zaburzeń wzrastania, chorób tarczycy i przytarczyc, chorób nadnerczy, cukrzycy, otyłości, zaburzeń dojrzewania, zaburzeń funkcji gonad;

8) mózgowego porażenia dziecięcego, zapaleń mózgu i opon mózgowo- rdzeniowych, drgawek, padaczki;

9) najczęstszych chorób zakaźnych wieku dziecięcego;

10) układowych chorób tkanki łącznej, w tym młodzieńczego idiopatycznego zapalenia stawów, tocznia rumieniowatego układowego, zapalenia skórno- mięśniowego, układowych zapaleń naczyń, oraz innych przyczyn bólów kostno- stawowych (niezapalnych, infekcyjnych i reaktywnych zapaleń stawów oraz spondyloartropatii młodzieńczych);

E.W4. zagadnienia dziecka maltretowanego i dziecka wykorzystywanego seksualnie oraz zasady interwencji w przypadku takich pacjentów;

E.W5. zagadnienia upośledzenia umysłowego, zaburzeń zachowania, psychoz, uzależnień, zaburzeń ze spektrum autyzmu, zaburzeń odżywiania i wydalania u dzieci;

Z zakresu umiejętności absolwent potrafi:

E.U2. zebrać wywiad z dzieckiem i jego opiekunami, wykorzystując umiejętności dotyczące treści, procesu i percepcji komunikowania się, z uwzględnieniem perspektywy biomedycznej i perspektywy pacjenta;

E.U6. przeprowadzić pełne i ukierunkowane badanie fizykalne dziecka od okresu noworodkowego do młodzieńczego dostosowane do określonej sytuacji klinicznej, w tym badanie:

- 1) ogólnopediatryczne;
- 2) neurologiczne;
- 3) układu mięśniowo-szkieletowego;
- 4) okulistyczne;
- 5) otolaryngologiczne;

E.U8. przeprowadzać badania bilansowe, w tym zestawiać pomiary antropometryczne i ciśnienia tętniczego krwi z danymi na siatkach centylowych oraz oceniać stopień zaawansowania dojrzewania

E.U10. rozpoznać najczęstsze objawy choroby u dzieci, zastosować badania diagnostyczne i interpretować ich wyniki, przeprowadzić diagnostykę różnicową, wdrożyć terapię, monitorować efekty leczenia oraz ocenić wskazania do konsultacji specjalistycznej, w szczególności w przypadku objawów takich jak:

- 1) gorączka;
- 2) kaszel i odkrztuszanie;
- 3) duszność;
- 4) wydzielina z nosa i ucha;
- 5) zaburzenia oddawania moczu;
- 6) wysypka;
- 7) niedokrwistość;
- 8) zaburzenia odżywiania;
- 9) zaburzenia wzrastania;
- 10) drgawki i zaburzenia świadomości;
- 11) kołatanie serca;
- 12) omdlenie;
- 13) bóle kostno-stawowe;
- 14) obrzęki;
- 15) limfadenopatia;

- 16) ból brzucha;
- 17) zaparcie i biegunka;
- 18) obecność krwi w stolcu;
- 19) odwodnienie;
- 20) żółtaczka;
- 21) sinica;
- 22) ból głowy;
- 23) zespół czerwonego oka;

E.U12. rozpoznawać stany wymagające leczenia w warunkach szpitalnych;

E.U13. kwalifikować pacjenta do szczepień ochronnych;

E.U14. wykonywać procedury i zabiegi medyczne, w tym:

- 1) pomiar i ocenę podstawowych funkcji życiowych (temperatura, tętno, ciśnienie tętnicze krwi) oraz monitorowanie ich z wykorzystaniem kardiomonitora i pulsoksymetru;
- 2) różne formy terapii inhalacyjnej, i dokonać doboru inhalatora do stanu klinicznego pacjenta;
- 3) pomiar szczytowego przepływu wydechowego;
- 4) tlenoterapię przy użyciu metod nieinwazyjnych;
- 5) bezprzyrządowe i przyrządowe udrażnianie dróg oddechowych; 6) dożylnie, domięśniowe i podskórne podanie leku;
- 7) pobranie i zabezpieczenie krwi do badań laboratoryjnych, w tym mikrobiologicznych;
- 8) pobranie krwi tętniczej i arterializowanej krwi włóścikowej; 9) pobranie wymazów do badań mikrobiologicznych i cytologicznych;
- 10) cewnikowanie pęcherza moczowego u kobiety i mężczyzny; 11) założenie zgłębnika żołądkowego;
- 12) wlewkę doodbytniczą;
- 13) standardowy elektrokardiogram spoczynkowy, i zinterpretować jego wynik;
- 14) defibrylację, kardiowersję elektryczną i elektrostymulację zewnętrzną;
- 15) testy paskowe, w tym pomiar stężenia glukozy przy pomocy glukometru;
- 16) zabiegi opłucnowe: punkcję i odbarczenie odmy;
- 17) tamponadę przednią nosa;
- 18) badanie USG w stanach zagrożenia życia według protokołu FAST (Focussed Assessment with Sonography in Trauma) lub jego odpowiednika, i zinterpretować jego wynik;

Z zakresu kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

- K.1.1.** nawiązania i utrzymania głębokiego oraz pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych;
- K.1.2.** kierowania się dobrem pacjenta;
- K.1.3.** przestrzegania tajemnicy lekarskiej i praw pacjenta;
- K.1.4.** podejmowania działań wobec pacjenta w oparciu o zasady etyczne, ze świadomością społecznych uwarunkowań i ograniczeń wynikających z choroby;
- K.1.5.** dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;
- K.1.6.** propagowania zachowań prozdrowotnych;
- K.1.7.** korzystania z obiektywnych źródeł informacji;
- K.1.8.** formułowania wniosków z własnych pomiarów lub obserwacji;
- K.1.9.** wdrażania zasad koleżeństwa zawodowego i współpracy w zespole, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym;
- K.1.10.** formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej;
- K.1.11.** przyjęcia odpowiedzialności związanej z decyzjami podejmowanymi w ramach działalności zawodowej, w tym w kategoriach bezpieczeństwa własnego i innych osób.

TREŚCI PROGRAMOWE		
Forma zajęć - wykład		
Wy1	Rys historyczny opieki nad dzieckiem. Upodmiotowienie i zmiana postrzegania pozycji dziecka w rodzinie i społeczeństwie na przestrzeni wieków. Dziecko maltretowane – postępowanie.	1
Wy2	Układ nerwowy - rozwój anatomiczny i czynnościowy, badanie układu nerwowego u noworodków i niemowląt. Okresy rozwojowe i rozwój psychomotoryczny dziecka ze szczególnym uwzględnieniem okresu noworodkowego.	2
Wy3	Budowa i funkcje skóry dziecka. Układ mięśniowy dziecka. Budowa kości i ich wzrastanie. Zasady przeprowadzania pomiarów antropometrycznych. Rola witaminy D i zasady jej suplementacji. Krzywica. Osteopenia wcześniacza.	2
Wy4	Układ oddechowy – odrębności anatomiczne i fizjologiczne. Układ krążenia – krążenie płodowe i zmiany w krążeniu płodowym po urodzeniu.	2
Wy5	Układ pokarmowy - odrębności anatomiczne i fizjologiczne. Zasady żywienia noworodków, niemowląt i dzieci powyżej 1 roku życia. Karmienie noworodków i niemowląt naturalne i sztuczne. Profilaktyka niedoboru witamin. (A, B, C, K) i minerałów (żelazo, wapń).	2
Wy6	Układ krwiotwórczy – odrębności fizjologiczne. Układ moczowy – odrębności anatomiczne i fizjologiczne.	2
Wy7	Zasady przyłożkowego monitorowania dziecka w różnym wieku w zależności od jego stanu zdrowia. Racjonalizacja kosztów diagnostyki i leczenia przy wykorzystaniu szybkich przyłożkowych testów laboratoryjnych (point of care testing - POCT) i ultrasonograficznych (point of care ultrasound - POCUS). Standaryzacja POCT i POCUS. Bezpieczeństwo pacjenta.	2
Wy8	Diagnostyka różnicowa najczęstszych patologii medycyny wieku rozwojowego. Stany zagrożenia życia - postępowanie z uwzględnieniem specyfiki związanej z wiekiem.	2
	Suma godzin	15

Forma zajęć – ćwiczenia -- zajęcia przy łóżku pacjenta (PŁP)		Liczba godzin
Ćw1	Rozwój psychomotoryczny dziecka w okresie noworodkowym, niemowlęcym, wczesnego dzieciństwa, przedszkolnym i szkolnym. Interpretacja wyników. Posługiwanie się siatkami centylowymi i siatkami odchyłeń standardowych. Analiza przyczyn opóźnionego rozwoju.	2
Ćw2	Znaczenie wywiadu lekarskiego w procesie diagnozowania i leczenia dzieci. Elementy wywiadu. Nauka prawidłowego zbierania wywiadu i interpretacji danych.	2
Ćw3	Badanie fizykalne dziecka zdrowego i chorego z uwzględnieniem wieku, wariantów normy i cech chorobowych.	2
Ćw4	Badanie fizykalne dziecka ze zwróceniem uwagi na odrębności anatomiczne i fizjologiczne poszczególnych układów. Ocena stanu ogólnego. Ocena skóry i tkanki podskórnej. Ocena węzłów chłonnych. Ocena układu mięśniowego i kostno – stawowego. Ocena głowy z uwzględnieniem wieku dziecka (ciemniaczka) i szyi. Ocena układu oddechowego. Ocena układu krążenia. Ocena jamy brzusznej. Ocena układu mocz – pęciowego. Ocena układu nerwowego.	2
Ćw5	Badanie noworodka donoszonego. Ocena dojrzałości noworodka na podstawie jego cech morfologicznych i neurologicznych. Interpretacja punktacji w skali Apgar i gazometrii z krwi	2

	pępowinowej. Omówienie zasad postępowania z noworodkiem w zależności od wyniku oceny w skali Apgar i wartości gazometrii z krwi pępowinowej oraz zmian jakie zachodzą w jego organizmie po porodzie z wykorzystaniem książeczki zdrowia dziecka. Badanie odruchów noworodkowych.	
Ćw6	Badanie niemowlęcia i dziecka starszego. Ocena rozwoju somatycznego, psychoruchowego i stanu odżywienia. Profilaktyka niedoboru witamin (D, K) i minerałów (żelazo, wapń).	2
Ćw7	Zasady żywienia noworodków, niemowląt i dzieci powyżej 1 roku życia. Podstawowe zasady karmienia naturalnego i jego formy, podkreślenie znaczenia tego sposobu żywienia dla zdrowia dziecka. Układanie diety dla dzieci w różnym wieku.	2
Ćw8	Profilaktyka chorób zakaźnych. Rodzaje szczepionek. Terminy wykonywania szczepień ochronnych. Najczęstsze niepożądane odczyny poszczepienne i sposoby zapobiegania. Analizowanie kalendarza szczepień dzieci z wykorzystaniem ich książeczek zdrowia.	2
Ćw9	Podstawowe szybkie diagnostyczne testy przyłóżkowe z uwzględnieniem różnic wynikających z wieku dziecka. Pomiar i interpretacja podstawowych parametrów życiowych: saturacji, czynności serca, ciśnienia tętniczego krwi, pomiaru ciepłoty ciała, mechaniki oddychania, zabarwienia skóry. Zaplanowanie i interpretacja szybkich testów laboratoryjnych (POCT): analizator parametrów krytycznych, CRP kapilarne, pomiar glikemii zgodnie z aktualnymi potrzebami pacjenta. Zaplanowanie dalszego postępowania z pacjentem.	2
Ćw10	Podstawowe szybkie diagnostyczne testy przyłóżkowe z uwzględnieniem różnic wynikających z wieku dziecka i ciężkości jego stanu. Zaplanowanie przyłóżkowych protokołów ultrasonograficznych (POCUS) zgodnie z potrzebami diagnostyczno – terapeutycznymi pacjenta. Interpretacja protokołu z dalszym ukierunkowaniem diagnostyki/ leczenia. Ocena obecności odmy opłucnowej. Ocena obecności płynu w jamach opłucnowych. Ocena obecności wolnego płynu w jamie brzusznej (urazy). Ocena stanu nawodnienia. Ocena prawidłowej budowy morfologicznej serca noworodka (wykluczenie wady krytycznej). Ocena położenia żył do wktuń obwodowych (venflon).	2
Ćw 11	Diagnozowanie i leczenie chorób wieku rozwojowego CSM	4
Ćw 12	Stany nagłe w pediatrii CSM	4
Ćw 13	Zbieranie wywiadu i komunikacja z opiekunami pacjenta pediatrycznego CSM	2
	Suma godzin	30

STOSOWANE NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE

N1 Prezentacje multimedialne na wykładzie.

N2 Aparatura monitorująca pacjenta, siatki centylowe, siatki odchyłeń standardowych, tabele norm, książeczka zdrowia dziecka, karta uodpornienia dziecka.

N3 Centrum Symulacji Medycznej.

OCENA OSIĄGNIĘCIA PRZEDMIOTOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Oceny (F – formująca (w trakcie semestru), P – podsumowująca (na koniec semestru))	Numer efektu uczenia się	Sposób oceny osiągnięcia efektu uczenia się
F1	E.W1, E.W2, E.W4	odpowiedź ustna, test wielokrotnego wyboru
	E.W3, E.W5	ocena umiejętności praktycznych, obserwacja pracy studenta, test wielokrotnego wyboru

F2	E.U2, E.U6, E.U8, E.U10	ocena umiejętności praktycznych, obserwacja pracy studenta, prezentacja przypadku klinicznego
	E.U8, E.U10, E.U11, E.U13, E.U14	prezentacja przypadku klinicznego
F3	K.1.1, K.1.2, K.1.3, K.1.4, K.1.5, K.1.6, K.1.7, K.1.8, K.1.9, K.1.1, K.1.11	ocena umiejętności praktycznych, obserwacja pracy studenta
P średnia ocen cząstkowych (1/3 F1+1/3F2+1/3F3)		

LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA

LITERATURA PODSTAWOWA:

2. Krawczyński M. Propedeutyka pediatrii. PZWL, Warszawa. 2019 lub nowsze wydanie.
3. Pediatria. Lissauer (T. Lissauer, W. Caroll) wyd.5, red. A. Milanowski; 2019; Edra Urban & Partner
4. Program szczepień ochronnych na dany rok kalendarzowy

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Pediatria. T 1-2. Wanda Kawalec, Ryszard Grenda, Marek Kulus, PZWL, Warszawa, 2018 lub nowsze wydanie
2. 5-Minute Pediatric Consult - Michael D. Cabana; Wolters Kluwer 2019; 8th ed. Edition
3. ABC bilansów zdrowia dziecka. Anna Oblacińska, Maria Jadkowska, Piotr Sawie, Kraków, Medycyna Praktyczna, 2017
4. Czasopisma: Forum Pediatrii Praktycznej; Standardy Medyczne. Pediatria

Opiekun przedmiotu: (imię nazwisko, e-mail): dr n. med. Ewa Syweński, e-mail: asklepios_xl@wp.pl